

Міністерство оборони України

**Військовий стандарт 01.001.002
(Видання 3)**

Військова стандартизація

Терміни та визначення

Міністерство оборони України

**Військовий стандарт 01.001.002
(Видання 3)**

Військова стандартизація

Терміни та визначення

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАДАННЯ ЧИННОСТІ

Прийнято та надано чинності: наказ начальника Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації від _____._____._____ № _____.

Реєстраційний номер _____.

Чинний від _____._____._____.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Військовий стандарт ВСТ 01.001.002 (далі ВСТ 01.001.002) розроблено у 2000 році. В цьому же році здійснено друге видання ВСТ.

Проте, в період з 2014 до 2020 роки відбулись значні зміни в законодавстві та нормативно-правовій базі у сфері стандартизації щодо приведення його у відповідність до вимог Європейського Союзу та Організації Північноатлантичного договору.

Третє видання ВСТ 01.001.002 враховує зазначені зміни станом на квітень 2020 року.

ОБЛІК ЗМІН ТА ПОПРАВОК

Порядковий номер зміни, поправки	Дата і номер наказу про прийняття зміни, поправки	В якому місці документа розміщено зміну, поправку

ПЕРЕДМОВА

I. ВСТ 01.001.002 розроблено Воєнстандартом Міністерства оборони України. Розробники: **М.І. Горін; В.Ю. Камінський**, доктор технічних наук (керівник розробки), **В.В. Онопрієнко, І.І. Сахацький**, кандидат технічних наук.

Зазначений стандарт переглянуто Управлінням стандартизації, кодифікації та каталогізації. Перегляд здійснювали: **Р.І. Довженко** (керівник розробки), **В.П. Ковальчук, І.В. Назарова**.

II. ВСТ 01.001.002 погоджено із структурними підрозділами Міністерства оборони України, апарату Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу Збройних Сил України, видами Збройних Сил України, з органами військового управління безпосередньо їм підпорядкованими.

III. ВСТ 01.001.002 передбачено для застосування у всіх складових сектору безпеки і оборони, відповідно до Закону України “Про оборону України”, за винятком Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та громадян і громадських об’єднань, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки України.

IV. Міністерство оборони України не несе відповідальності за наслідки застосування ВСТ 01.001.002 не за призначенням.

V. Усі питання, що стосуються ВСТ 01.001.002, направляти до Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1.Сфера застосування.....	4
2.Нормативні посилання.....	4
3.Загальне пояснення.....	5
4.Терміни та визначення понять.....	6
4.1. Військова стандартизація.....	6
4.2. Цілі військової стандартизації.....	9
4.3. Нормативні документи з військової стандартизації.....	10
4.4. Види військових стандартів.....	12
4.5. Гармонізація військових стандартів.....	14
4.6. Розроблення нормативних документів з військової стандартизації..	15
4.7. Застосування нормативних документів з військової стандартизації	17
4.8. Посилання на військові стандарти в нормативно-правових актах...	18
4.9. Терміни та визначення, які застосовуються в стандартизації НАТО	19
5.Додаток 1 Абетковий покажчик (українська мова).....	26
6.Додаток 2 Абетковий покажчик (англійська мова).....	30
7.Додаток 3 Абетковий покажчик (французька мова).....	33
8.Додаток 4 Бібліографія.....	36

ВСТУП

Перегляд зазначеного військового стандарту зумовлений потребою вдосконалення загальних понять військової стандартизації в частині установлення основних термінів та їх однозначних визначень у цій сфері шляхом приведення їх у відповідність до вимог національного законодавства та гармонізації з національними стандартами України ДСТУ 3966:2009, ДСТУ 1.1:2015 та стандартами НАТО і стандартами у сфері оборони держав-членів НАТО.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей військовий стандарт унормовує українські терміни та визначення понять у сфері військової стандартизації.

Терміни, установлені цим стандартом, рекомендовано вживати в усіх видах нормативних документів, що стосуються підготовки нормативних документів з військової стандартизації, наукових та інших праць, статей, доповідей, а також під час навчальних процесів, роботи підприємств, установ і організацій, що діють на території України, технічних комітетів стандартизації, науково-технічних та інженерних товариств, міністерств (відомств).

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Позначка документа	Назва
ДСТУ 1.1:2015 (ISO/IEC Guide 2:2004, MOD)	Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Словник термінів
ДСТУ 1.7:2015 (ISO/IEC Guide 21-1:2005, NEQ; ISO/IEC Guide 21-2:2005, NEQ)	Національна стандартизація. Правила і методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів
ДСТУ 5034:2008	Інформація і документація. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять
ДСТУ ISO 5127:2018 (ISO 5127:2017, IDT)	Інформація та документація. База та словник термінів
ДСТУ В 8821-1:2018	Стандартизація у сфері озброєння та військової техніки. Частина 1. Основні терміни та визначення понять
AAP-03, Ed. K, Ver. 1	Directive for the production, maintenance and management of NATO standardization documents (Директива із розроблення, супроводження та

Примітка. Чинність стандартів, на які є посилання в цьому стандарті, перевіряють згідно з офіційним виданням національного органу стандартизації – каталогом національних нормативних документів, та виданнями органу військової стандартизації – каталогом військових стандартів та каталогом чинних стандартів НАТО.

Якщо стандарт, на який є посилання, замінено новим або до нього внесені зміни, треба застосовувати новий стандарт, охоплюючи всі внесені зміни до нього.

3. ЗАГАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

3.1. Для кожного поняття, яке наведено у цьому військовому стандарті, встановлено один стандартизований термін.

3.2. В основу побудови термінів та визначень, що містяться у цьому військовому стандарті, покладений так званий “блочний” принцип. Терміни більш конкретних понять будуються за допомогою термінів більш загальних понять.

3.3. Пояснення, подані в круглих дужках світлим шрифтом після термінів, які зазначають сферу вживання багатозначних термінів, не є частиною термінів.

3.4. Подані в цьому стандарті визначення термінів в інших документах, за потреби, можна змінювати, уводячи до них похідні ознаки, розкриваючи зміст поняття, зазначаючи об’єкти, які належать обсягові позначуваного поняття. Зміни не повинні порушувати змісту й обсягу термінів, визначених у стандарті.

3.5. Наявність квадратних дужок тільки в терміні певної термінологічної статті означає, що в ньому суміщено два чи більше термінів-синонімів.

3.6. Як довідкові у стандарті подано англійські (en) та французькі (fr) терміни-відповідники застандартизованих термінів, узяті з міжнародних і національних стандартів, із фахових словників.

3.7. У стандарті наведено абетковий покажчик установлених цим стандартом українських термінів (додаток 1) та абеткові покажчики їхніх іномовних термінів-відповідників кожною мовою окремо (відповідно додатки 2 та 3).

3.8. Бібліографію (перелік термінологічних джерел) подано у додатку 4.

4. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

4.1. Військова стандартизація

4.1.1 адміністративна стандартизація (*en: administrative standardization; fr: normalisation administrative*)

Складова частина військової стандартизації (4.1.2), об'єктами якої є термінологія, управління документацією, фінансові, кадрові та інші питання, які не охоплюються оперативною та матеріальною стандартизацією [8]

4.1.2 військова стандартизація (*en: military standardization; fr: normalisation militaire*)

Діяльність, що полягає в установленні положень для загального та неодноразового використання щодо наявних чи потенційних завдань і спрямована на досягнення оптимального ступеня упорядкування у сфері оборони [2]

4.1.3 виконавець робіт із військової стандартизації

Суб'єкт військової стандартизації (4.1.2), який за дорученням або згідно з укладеним договором здійснює роботи з розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів і внесення змін до них (запровадження стандарту НАТО (стандарту в сфері оборони держави - члена НАТО)) та надання пропозицій щодо їх скасування [8]

Примітка. До виконавців робіт із військової стандартизації (4.1.2) можуть належати структурні підрозділи Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління, безпосередньо їм підпорядкованих, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів військового управління, безпосередньо їм підпорядкованих, центральних та інших органів виконавчої влади, правоохоронних і розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, організації з військової стандартизації, підприємства, установи та організації всіх форм власності, які виконують роботи та надають послуги для потреб оборони [8]

4.1.4 замовник робіт із військової стандартизації (4.1.2)

Суб'єкт військової стандартизації (4.1.2), який замовляє роботи з розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів і змін до них (запровадження стандарту НАТО (стандарту у сфері оборони держави - члена НАТО)) (4.1.5), видає відповідне доручення чи укладає договір, контролює хід виконання робіт, приймає завершені роботи та схвалює їх для прийняття органом військової стандартизації (4.1.8) [8]

Примітка. До замовників робіт із військової стандартизації (4.1.2) належать Міністерство оборони України, Генеральний штаб Збройних Сил України, органи військового управління, безпосередньо їм підпорядковані, інші утворені відповідно до законів України військові формування, органи військового управління, безпосередньо їм підпорядковані, центральні та інші органи виконавчої влади, правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями або їх структурні підрозділи [8]

4.1.5 запровадження стандарту НАТО (стандарту в сфері оборони держави-члена НАТО)

Комплекс заходів, що включає вивчення та прийняття рішення про застосування у секторі безпеки і оборони положень (норм, вимог) стандарту НАТО (стандарту в сфері оборони держави-члена НАТО), прийняття до прямого застосування або розроблення на основі стандарту НАТО (стандарту в сфері оборони держави-члена НАТО) відповідного акта законодавства чи документа з військової стандартизації (внесення відповідних змін та/чи доповнень до чинних документів), надання йому чинності в установленому порядку, застосування розробленого документа в діяльності складових сектору безпеки і оборони України

4.1.6 матеріальна стандартизація (*en: materiel standardization; fr: normalisation matérielle*)

Складова частина військової стандартизації (4.1.2), об'єктами якої є озброєння, військова та спеціальна техніка, інші предмети постачання, вимоги до яких встановлені стандартами НАТО (стандартами у сфері оборони держав – членів НАТО) або мають гриф обмеження доступу [8]

4.1.7 міжвідомча робоча група

Тимчасовий робочий орган, який створюють для розроблення військового стандарту, сфера застосування якого відноситься до компетенції двох чи більше складових сектору безпеки і оборони [8]

4.1.8 міжнародна військова стандартизація (*en: international military standardization; fr: normalisation militaire internationale*)

Стандартизація, участь в якій відкрита для органів військової стандартизації (4.1.11) усіх країн

Приклад:

North Atlantic Treaty Organization, NATO, Organisation du traité de l'Atlantique Nord, OTAN (Організація Північноатлантичного договору, НАТО)

4.1.9 об'єкт військової стандартизації (*en: subject of military standardization; fr: sujet de normalisation militaire*)

Досліджуваний об'єкт, що підлягає військовій стандартизації (4.1.2) (див. також ДСТУ 1.1)

4.1.10 оперативна стандартизація (*en: operational standardization; fr: normalisation opérationnelle*)

Складова частина військової стандартизації (4.1.2), об'єктами якої є правила, процедури, функції, методи, діяльність та її результати у сферах планування, підготовки (за винятком стандартів колективної та індивідуальної підготовки), повсякденної діяльності, застосування військ (сил), управління військами (силами), взаємосумісності підрозділів, безпеки і здоров'я цивільного населення, особового складу та довкілля [8]

4.1.11 орган військової стандартизації (*en: military standardization body; fr: autorité de normalisation militaire*)

Орган військового управління, до функцій якого віднесено розроблення, прийняття, внесення змін, скасування, відновлення дії, оприлюднення, запровадження та застосування військових стандартів [2]

4.1.12 організація з військової стандартизації (*en: military standards developing organization; fr: organisation pour le développement de normalisation militaire*)

Установа (у тому числі наукова (науково-дослідна)), організація, заклад вищої освіти складових сектору безпеки і оборони, на яку покладено завдання щодо розроблення військових стандартів [8]

4.1.13 процес військової стандартизації (*en: military standardization process; fr: processus de normalisation militaire*)

Послідовність дій щодо створення пропозицій, розроблення, погодження, оприлюднення та оновлення військових стандартів (див. також ДСТУ В 8821-1)

4.1.14 регіональна військова стандартизація (*en: regional military standardization; fr: normalisation militaire régionale*)

Стандартизація, участь в якій відкрита для органів військової стандартизації держав лише одного географічного, політичного або економічного простору

Приклад:

European Defence Agency, EDA (Європейська оборонна агенція)

4.1.15 робоча група (*en: working group; fr: groupe de travail*)

Тимчасовий робочий орган, який створюють для розроблення військового

стандарту, сфера застосування якого відноситься до компетенції декількох структурних підрозділів однієї складової сектору безпеки і оборони [8]

4.1.16 система військової стандартизації (*en: military standardization system; fr: système de normalisation militaire*)

Сукупність організаційної структури, встановлених норм і правил виконання усіх видів робіт зі стандартизації у збройних силах, засобів і форм управління та контролю за їх виконанням, нормативних документів

4.1.17 сфера військової стандартизації (*en: field of military standardization; fr: domaine de la normalisation militaire*)

Сукупність взаємопов'язаних об'єктів військової стандартизації (4.1.9) (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. Існує три сфери військової стандартизації: оперативна, матеріальна та адміністративна.

4.2 Цілі військової стандартизації

4.2.1 взаємозамінність (*en: interchangeability; fr: interchangeabilité*)

Спроможність одного продукту, процесу чи послуги бути використаним замість іншого з метою задоволення тих самих вимог [8]

(AAP-03)

4.2.2 взаємосумісність (*en: interoperability; fr: interopérabilité*)

Спроможність до спільних узгоджених, ефективних та результативних дій з метою досягнення тактичних, оперативних та стратегічних цілей у сфері оборони [8]

(AAP-03)

4.2.3 відповідність призначеності (ОВТ) (*en: fitness for purpose; fr: aptitude à l'emploi*)

Здатність продукції, процесу чи послуги служити визначеній призначеності за заданих умов

(ДСТУ В 8821-1)

4.2.4 симпліфікація (*en: simplification; fr: simplification*)

Зменшення типів виробів заданої номенклатури до кількості, достатньої для задоволення потреб у заданий термін. Симпліфікацію можна вважати частковою чи короткочасною уніфікацією

4.2.5 сумісність (*en: compatibility; fr: compatibilité*)

Придатність продукції, процесів чи послуг для спільного використання у

визначених умовах з метою задоволення відповідних вимог та без спричинення неприйнятних взаємодій [8]

(ААР-03)

4.2.6 типізація (*en: type design practice; fr: typification*)

Розроблення типових (за видом, формою, конструкцією, розмірами тощо) предметів постачання, устаткування тощо, а також технологічних процесів їх виготовлення

4.2.7 уніфікація (*en: unification; fr: unification*)

Полягає у раціональному скороченні кількості типів, видів і розмірів об'єктів однакового функціонального призначення

4.2.8 уніфікованість (*en: commonality; fr: communauté*)

Стан, який досягають, коли використовують однакові доктрини, процедури чи продукція [8].

(ААР-03)

4.3 Нормативні документи з військової стандартизації

4.3.1 військовий стандарт (*en: military standard; fr: norme militaire*)

Стандарт, прийнятий органом військової стандартизації, що встановлює для загального і неодноразового використання правила та настанови щодо діяльності у сфері оборони і спрямований на досягнення оптимального ступеня упорядкування у зазначеній сфері [2]

Примітка. Також до військових стандартів належать стандарти НАТО та стандарти у сфері оборони держави-члена НАТО

4.3.2 довідник (*en: reference work; fr: ouvrage de référence*)

Документ, що забезпечує швидкий доступ до інформації стосовно певного предмета

(ДСТУ ISO 5127)

4.3.3 європейський стандарт (*en: European standard; fr: norme européenne*)

Регіональний стандарт, прийнятий європейською організацією стандартизації [1]

4.3.4 каталог (*en: catalogue; fr: catalogue*)

Систематичний звід, перелік будь-яких об'єктів, який дає змогу віднайти кожен об'єкт і певну позначку відповідно до прийнятих правил його укладання

(ДСТУ 5034)

Примітка. Каталог може містити характеристики, показники та інші дані щодо об'єктів, внесених до каталогу

4.3.5 міждержавний стандарт (*en: interstate standard; fr: norme d'État*)

Регіональний стандарт, передбачений Угодою про проведення узгодженої політики в галузі стандартизації, метрології і сертифікації від 13 березня 1992 року та прийнятий Міждержавною радою із стандартизації, метрології і сертифікації [1]

4.3.6 міжнародний нормативний документ з військової стандартизації (*en: international normative document on military standardization; fr: document normatif international de normalisation militaire*)

Узагальнене поняття, яке охоплює такі типи документів:

- а)** документи НАТО зі стандартизації;
- б)** регіональні військові стандарти;
- в)** стандарти у сфері оборони держав-членів НАТО

4.3.7 міжнародний стандарт (*en: international standard; fr: norme internationale*)

Стандарт, прийнятий міжнародною організацією із стандартизації і доступний для широкого кола користувачів
(ДСТУ 1.1)

4.3.8 національний стандарт (*en: national standard; fr: norme nationale*)

Стандарт, прийнятий національним органом стандартизації та доступний для широкого кола користувачів
(ДСТУ 1.1)

4.3.9 нормативний документ з військової стандартизації (*en: normative document on military standardization; fr: document normatif de normalisation militaire*)

Документ, що встановлює норми, правила, загальні принципи чи характеристики щодо різних видів діяльності збройних сил або їх результатів, а також предметів постачання (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка 1. Термін “нормативний документ з військової стандартизації” є родовим терміном, що охоплює такі документи як стандарти, технічні умови та технічні специфікації.

Примітка 2. Військові словники, довідники, каталоги, переліки не є нормативними документами, проте також відносяться до документів з військової стандартизації.

Примітка 3. Під “документом” треба розуміти будь-який носій із записаною в ньому або на ньому інформацією.

Примітка 4. Терміни щодо різних видів нормативних документів визначають ураховуючи те, що документ і його зміст є одним цілим

4.3.10 регіональний військовий стандарт (*en: regional military standard; fr: norme militaire régionale*)

Стандарт, розроблений та прийнятий в рамках регіональної військової стандартизації

Приклад:

ABCA-STD-62 Classification system for vulcanized rubber (Класифікатор вулканізованої гуми)

4.3.11 регіональний стандарт (*en: regional standard; fr: norme régionale*)

Стандарт, прийнятий регіональною організацією стандартизації і доступний для широкого кола користувачів (ДСТУ 1.1)

4.3.12 словник термінів (*en: vocabulary; fr: vocabulaire*)

Словник, у якому наведено позначення та визначення понять стосовно однієї чи кількох окремих предметних сфер (ДСТУ ISO 5127)

4.3.13 словник спеціальних термінів; глосарій (*en: glossary; fr: glossarie*)

Словник, у якому наведено позначення та визначення понять стосовно однієї чи кількох окремих предметних сфер (ДСТУ ISO 5127)

4.3.14 стандарт у сфері оборони (*en: defence standard; fr: norme de defense*)

Стандарт, розроблений, прийнятий та опублікований державою-членом Організації Північноатлантичного договору або групою держав у сфері оборони [2].

(AAP-03)

4.4 Види військових стандартів

Примітка. Цей підрозділ не містить повну класифікацію та перелік усіх можливих видів військових стандартів, тому що певні стандарти можуть водночас належати до кількох видів

4.4.1 військовий стандарт на методи випробування (*en: testing military standard; fr: norme militaire d'essai*)

Військовий стандарт, який стосується методів випробування, іноді

доповнений іншими положеннями, пов'язаними з випробуваннями, зокрема, відбиранням проб, використанням статистичних методів, порядком проведення випробувань (див. також ДСТУ 1.1)

4.4.2 військовий стандарт на послугу (*en: service military standard; fr: norme militaire de service*)

Військовий стандарт, який визначає вимоги, що їх має задовольняти послуга, щоб забезпечити свою відповідність призначеності (див. також ДСТУ 1.1)

4.4.3 військовий стандарт на предмети постачання (*en: military standard on items of supply; fr: norme militaire aux objets de livraison*)

Військовий стандарт, що встановлює вимоги, яким повинен задовольняти певний предмет постачання або група однорідних предметів постачання для забезпечення відповідності зазначеного предмета постачання або групи однорідних предметів постачання своєму призначенню

Примітка 1. Військовий стандарт на предмети постачання може включати крім вимог відповідності призначенню безпосередньо чи за допомогою посилань, такі аспекти, як терміни та визначення, відбирання проб, проведення випробувань, пакування та етикетування чи технологічні вимоги.

Примітка 2. Військовий стандарт на предмети постачання може бути повним чи неповним залежно від того, встановлює він всі або лише частину необхідних вимог. У цьому понятті відрізняють стандарти розмірів, стандарти на матеріали та стандарти правил постачання

4.4.4 військовий стандарт на процес (*en: process military standard; fr: norme militaire de processus*)

Військовий стандарт, який визначає вимоги, що їх має задовольняти процес, щоб забезпечити свою відповідність призначеності (див. також ДСТУ 1.1)

4.4.5 військовий стандарт на сумісність (*en: interface military standard; fr: norme militaire de compatibilité*)

Військовий стандарт, що визначає вимоги, стосовно сумісності продукції чи систем у місцях їх взаємозв'язку (див. також ДСТУ 1.1)

4.4.6 військовий термінологічний стандарт (*en: terminology military standard; fr: norme militaire terminologique*)

Військовий стандарт, який стосується термінів, поряд з якими, зазвичай, наводять їхні визначення, а іноді пояснювальні примітки, ілюстрації, приклади тощо (див. також ДСТУ 1.1)

4.4.7 основоположний військовий стандарт (*en: basic military standard;*

fr: norme militaire de base)

Військовий стандарт, який має широку сферу поширення або містить загальні положення для однієї конкретної галузі (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. Основоположний стандарт можна використовувати як стандарт для безпосереднього застосування або як основу для інших стандартів.

4.5. Гармонізація військових стандартів

4.5.1 багатосторонньо згармонізовані військові стандарти
(*en: multilaterally harmonized military standards; fr: normes militaires harmonisées multilatéralement*)

Військові стандарти, згармонізовані між кількома (більше двох) органами, що займаються стандартизацією, з яких хоча б один є органом військової стандартизації (див. також ДСТУ 1.1)

4.5.2 гармонізовані (згармонізовані) військові стандарти
(*en: harmonized military standards; fr: normes militaires harmonisées*)

Військові стандарти на той самий об'єкт, який приймають (прийняли) різні органи, що займаються військовою стандартизацією, забезпечуючи взаємозамінність продукції, процесів і послуг або однозначне розуміння результатів випробування чи інформації, наданих відповідно до цих стандартів (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. В межах цього визначення згармонізовані стандарти можуть мати відмінності у формі подання і, навіть, по суті, наприклад у пояснювальних примітках, вказівках щодо виконання вимог стандарту та переваг тих чи інших альтернатив і різновидів

4.5.3 двосторонньо згармонізовані військові стандарти (*en: bilaterally harmonized military standards; fr: normes militaires harmonisées bilatéralement*)

Стандарти, згармонізовані між двома органами, що займаються стандартизацією, з яких хоча б один є органом військової стандартизації (див. також ДСТУ 1.1)

4.5.4 ідентичні військові стандарти (*en: identical military standards; fr: normes militaires identiques*)

Згармонізовані військові стандарти, що ідентичні за змістом (по суті) та за формою подання (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка 1. Позначення ідентичних військових стандартів можуть бути різними.

Примітка 2. У разі існування різних мов такі стандарти мають мати ідентичні переклади

4.5.5 міжнародно згармонізовані військові стандарти (*en: internationally harmonized military standards; fr: normes militaires harmonisées au niveau international*)

Військові стандарти, що гармонізовані зі стандартами НАТО

4.5.6 односторонньо узгоджений військовий стандарт (*en: unilaterally harmonized military standard; fr: norme militaire alignée unilatéralement*)

Військовий стандарт, узгоджений з іншим військовим стандартом так, щоб продукція, процеси, послуги, випробування та інформація, зазначені в першому стандарті, відповідали вимогам другого стандарту, а не навпаки (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. Стандарт, односторонньо узгоджений з іншим стандартом, не є згармонізованим з ним (або еквівалентним йому)

4.5.7 порівнювані військові стандарти (*en: comparable military standards; fr: normes militaires comparables*)

Військові стандарти на однакову продукцію, процеси чи послуги, прийняті різними органами, що займаються військовою стандартизацією, у яких різні вимоги ґрунтуються на однакових характеристиках і яких оцінюють однаковими методами, що дає змогу однозначно порівнювати відмінності у вимогах (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. Порівнювані військові стандарти не є згармонізованими (чи еквівалентними) стандартами

4.5.8 регіонально згармонізовані військові стандарти (*en: regionally harmonized military standards; fr: normes militaires harmonisées au niveau régional*)

Військові стандарти, що гармонізовані з регіональними стандартами, прийнятими регіональними військовими організаціями (див. також ДСТУ 1.1)

4.5.9 уніфіковані військові стандарти (*en: unified military standards; fr: normes militaires unifiées*)

Згармонізовані військові стандарти, що ідентичні за змістом (по суті), але не за формою подання (див. також ДСТУ 1.1).

4.6 Розроблення нормативних документів з військової стандартизації

4.6.1 вид (*en: type; fr: type*)

Конкретний різновид нормативного документа, що його видає орган стандартизації як нормативний або довідковий документ (ДСТУ 1.7)

4.6.2 зміна¹ (*en: amendment; fr: amandement*)

Модифікація, доповнення чи вилучення конкретних фрагментів нормативного документа з військової стандартизації (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. Зміни, зазвичай, подають через опублікування окремого аркуша змін до нормативного документа з військової стандартизації

4.6.3 ключове слово (*en: keyword, fr: mot clé*)

Слово чи словосполучення, узяті з назви чи з тексту нормативного документа з військової стандартизації, яке характеризує його зміст і забезпечує його пошук (ДСТУ 5034)

4.6.4 консенсус (*en: consensus; fr: consensus*)

Загальна згода, яка характерна відсутністю суттєвих заперечень від більшості заінтересованих сторін і яку досягають унаслідок процедури, яка спрямована на врахування думок усіх сторін і врегулювання розбіжностей (ДСТУ 1.1)

Примітка. Консенсус не обов'язково є одностайним

4.6.5 нове видання (*en: new edition; fr: édition nouvelle*)

Новий видрук нормативного документа з військової стандартизації, у якого є зміни, внесені до попереднього видання

Примітка. Навіть якщо в текст нормативного документа внесено лише зміст наявних аркушів поправок або змін, новий текст документа є новим виданням

4.6.6 перевірка¹ (*en: review; fr: reexamen*)

Розгляд нормативного документа з військової стандартизації, щоб установити необхідність його подальшого застосування, внесення змін або скасування

4.6.7 перевидання (*en: reprint; fr: réimpression*)

Новий видрук нормативного документа з військової стандартизації без змін

4.6.8 перегляд (*en: revision; fr: révision*)

Унесення всіх необхідних змін до змісту та оформлення нормативного документа з військової стандартизації

Примітка. Результати перегляду подають через опублікування нового видання нормативного документа з військової стандартизації

4.6.9 поправка (*en: correction; fr: correction*)

Виправлення, зроблене у виданому тексті нормативного документа з військової стандартизації, щоб усунути друкарські, лінгвістичні та інші подібні помилки

Примітка. Поправки можна подавати відповідно через опублікування окремого аркуша поправок чи нового видання нормативного документа

4.6.10 принцип зворотності (*en: vice versa principle; fr: principe vice versa*)

Принцип, за яким усе, що прийняте за умовами міжнародного нормативного документа з військової стандартизації, є прийнятним у військовому стандарті, і навпаки, отже узгодженість з міжнародним нормативним документом з військової стандартизації означає також узгодженість з військовим стандартом (див. також ДСТУ 1.7)

4.6.11 програма робіт з військової стандартизації (*en: military standardization programme; fr: programme de normalisation militaire*)

План роботи суб'єктів військової стандартизації, в якому перелічено поточні роботи з військової стандартизації (див. також ДСТУ 1.1)

4.6.12 тема військової стандартизації (*en: military standardization project; fr: projet de normalisation militaire*)

Конкретний робочий пункт у програмі робіт з військової стандартизації (див. також ДСТУ 1.1)

4.6.13 технічний зміст (*en: technical content; fr: contenu technique*)

Сукупність положень та вимог, які відображають суть нормативного документа (ДСТУ 1.7)

4.6.14 строк [дії] [чинності] нормативного документа з військової стандартизації (*en: period of validity; fr: période de validité*)

Проміжок часу, протягом якого нормативний документ є чинним, починаючи від дати набрання ним чинності згідно з рішенням відповідального органу та до моменту його скасування чи заміни

4.6.15 структура (*en: structure; fr: structure*)

Порядок розташування розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, таблиць, рисунків, додатків у нормативному документі (ДСТУ 1.7).

4.7 Застосування нормативних документів з військової стандартизації

Примітка. Можна вважати, що є два різні способи застосування нормативного документа з військової стандартизації. Його може бути використано безпосередньо та його може бути викладено повністю або частково в іншому військовому нормативному документі. Через цей другий документ його може бути потім використано за призначенням або знову викладено ще в одному нормативному документі

4.7.1 застосування нормативного документа з військової стандартизації (*en: application of a normative document on military standardization; fr: application d'un document normatif de normalisation militaire*)

Використання нормативного документа з військової стандартизації у сфері оборони та безпеки (див. також ДСТУ 1.1)

4.7.2 непряме застосування нормативного документа з військової стандартизації (*en: indirect application of a normative document on military standardization; fr: application indirecte d'un document normatif de normalisation militaire*)

Застосування нормативного документа з військової стандартизації як іншого нормативного документа, до складу якого входить зазначений стандарт (див. також ДСТУ 1.1)

4.7.3 прийняття міжнародного, регіонального військового стандарту (*en: adoption of an international, regional military standard; fr: reprise d'une norme internationale, regionale militaire*)

Видання нормативного документа з військової стандартизації на основі відповідного міжнародного або регіонального військового стандарту чи підтвердження, що міжнародний або регіональний військовий стандарт має такий самий статус, що й нормативний документ з військової стандартизації, із зазначенням будь-яких відхилень від зазначеного стандарту (див. також ДСТУ 1.1)

4.7.4 пряме застосування міжнародного, регіонального військового стандарту (*en: direct application of an international, regional military standard; fr: application directe d'une norme internationale, regionale militaire*)

Застосування міжнародного або регіонального військового стандарту незалежно від того, чи прийнято його як будь-який інший нормативний документ з військової стандартизації (див. також ДСТУ 1.1).

4.8 Посилання на військові стандарти в нормативно-правових актах

4.8.1 [датоване] посилання (на військові стандарти) [зі сталою ідентифікацією] (*en: dated reference (to military standards); fr: référence datée*)

(aux normes militaires)

Посилання на військові стандарти, у якому зазначають один або більше конкретних військових стандартів таким чином, щоб подальший перегляд стандарту або стандартів можна було застосовувати лише після внесення змін до нормативно-правового акта (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. Зазвичай такий військовий стандарт ідентифікують через його номер та дату або номер видання. Можна подавати також його назву

4.8.2 загальне посилання (на військові стандарти) (*en: general reference (to military standards); fr: référence générale (aux normes militaires)*)

Посилання на військові стандарти, в якому визначають усі стандарти певного органу та/або в конкретній галузі без ідентифікації кожного з них (див. також ДСТУ 1.1)

4.8.3 [недатоване] посилання (на військові стандарти) **[із змінною ідентифікацією]** (*en: undated reference (to military standards); fr: référence non datée (aux normes militaires)*)

Посилання на військові стандарти, в якому зазначають один або більше конкретних стандартів таким чином, щоб подальші перегляди стандарту або стандартів можна було застосовувати без внесення змін до нормативно-правового акта (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка. Зазвичай такий військовий стандарт ідентифікують лише через його номер. Можна подавати також його назву

4.8.4 обов'язковий військовий стандарт (*en: mandatory military standard; fr: norme militaire obligatoire*)

Військовий стандарт, застосування якого є обов'язковим на підставі закону або виключного посилання в нормативно-правовому акті (див. також ДСТУ 1.1)

4.8.5 посилання на військові стандарти (в нормативно-правових актах) (*en: reference to military standards (in regulations); fr: référence aux normes militaires (dans la réglementation)*)

Посилання на один або більше військових стандартів замість докладного викладу положень у нормативно-правовому акті (див. також ДСТУ 1.1)

Примітка 1. Посилання на стандарти буває датованим (зі сталою ідентифікацією) або недатованим (зі змінною ідентифікацією), чи загальним та одночасно або ексклюзивним, або індикативним.

Примітка 2. Посилання на стандарти може бути прив'язане до загальнішого юридичного положення стосовно рівня розвитку науки і техніки або до визнаного технічного правила. Таке положення може бути окремим.

4.9 Терміни та визначення, які застосовуються в стандартизації НАТО

4.9.1 багатонаціональна публікація (*en: Multinational Publication; MP; fr: publication multinationale; PM*)

Витяг з союзної публікації, який схвалений вищим керівним органом НАТО або керівним органом НАТО з делегованими повноваженнями для розповсюдження та застосування поза межами НАТО. Позначення багатонаціональних публікацій базуються на тих самих критеріях, що і союзної публікації, із заміною першої літери “А” на “М”

(AAP-03)

4.9.2 вимога зі стандартизації (*en: standardization requirement; fr: exigence de normalisation*)

Деталізовані вказівки щодо об'єкта стандартизації, які описують критерії, котрим він має відповідати та рівень стандартизації, який має бути досягнений у відповідній сфері стандартизації

(AAP-03)

4.9.3 вищий керівний орган НАТО (*en: Tasking Authority; TA; fr: autorité responsable*)

Вищий комітет НАТО, до повноважень якого належать підтвердження вимог стандартизації, затвердження завдань зі стандартизації, розроблення та схвалення стандартів

(AAP-03)

Примітка 1. Вищий керівний орган НАТО може делегувати свої повноваження підпорядкованим структурам, які мають назву “керівний орган НАТО з делегованими повноваженнями”.

Примітка 2. До вищих керівних органів НАТО належать:

- а) Авіаційний комітет НАТО (*en: Aviation Committee; AVC; fr: Comité d'aviation*);
- б) Військовий комітет НАТО (*en: Military Committee; MC; fr: Comité militaire*);
- в) Комітет директорів медичних служб НАТО (*en: Committee of Chiefs of Medical Services in NATO; COMEDS; fr: Comité des Directeurs des services médicaux de l'OTAN*);
- г) Комітет НАТО з логістики (*en: Logistics Committee; AC/322, LC; fr: Comité logistique*);
- д) Комітет НАТО зі стандартизації (*en: Committee for Standardization; AC/321, CS; fr: Comité de normalisation*);
- е) Конференція національних директорів з озброєння (*en: Conference of National Armaments Directors; AC/259, CNAD; fr: Conférence des directeurs nationaux des armements*);
- ж) Рада з питань науки і технологій (*en: Science & Technology Board; AC/323, STB; fr: Conseil scientifique et technologique*);
- и) Рада консультацій, командування та управління (*Consultation, Command and Control Board; AC/322, C3B; fr: Conseil des consultation, commandement et contrôle*)

4.9.4 додаток (*en: annex; fr: annexe*)

Додатковий документ, який долучають до основного документу з метою уточнення чи пояснення його змісту, і який розроблять у тих випадках, коли включення всіх деталей до основного тексту документу може зробити його занадто громіздким

(AAP-47)

4.9.5 доктрина (*en: doctrine; fr: doctrine*)

Основоположні принципи, якими керуються збройні сили під час своїх дій, направлені на досягнення поставлених цілей. Доктрина є наказовою, проте потребує рішення щодо застосування

(AAP-47)

4.9.6 документ НАТО зі стандартизації (*en: NATO standardization document; fr: document de normalisation de l'OTAN*)

Узагальнене поняття, яке охоплює такі типи документів:

- а) супровідні документи** (STANAG, STANREC);
- б) союзні стандарти** (стандарти НАТО та зовнішні стандарти);
- в) пов'язані зі стандартами документи** (SRD)

(AAP-03)

4.9.7 доповнення (*en: appendix; fr: appendix*)

Додатковий документ, який долучають до додатку для уточнення чи пояснення його змісту, і який розробляють у тих випадках, коли включення всіх деталей до додатку може зробити його занадто громіздким

(AAP-47)

4.9.8 запровадження (*en: implementation; fr: implementation*)

Виконання зобов'язань, викладених в Угоді НАТО зі стандартизації

(AAP-03)

4.9.9 застереження (*en: reservation; fr: reservation*)

Офіційна позиція держави-члена НАТО, в якій стверджується, що частина документу чи документи, охоплені угодою НАТО зі стандартизації, не будуть запроваджуватися в повному обсязі або частково.

(NATO Standard AAP-47 Allied Joint Doctrine Development)

Примітка. Держави-партнери НАТО також мають право на надання застережень

4.9.10 зміна² (*en: amendment; fr: amendement*)

Незначна зміна, яка не має істотного впливу на застосування розробленого зацікавленими сторонами документа зі стандартизації

(AAP-47)

Примітка. Поправка спричиняє нову версію стандарту або пов'язаних з ним документів і не має впливу на відповідний супроводжувальний STANAG чи STANREC

4.9.11 зовнішній стандарт (*en: Non-NATO Standard; fr: norme non-OTAN*)

Стандарт, який розроблений поза межами процесу стандартизації НАТО. Зовнішні стандарти включають в себе цивільні стандарти, національні або багатонаціональні стандарти у сфері оборони. НАТО може приймати зовнішні стандарти або посилається на них. Також може бути відтворений їх зміст у стандартах НАТО

(AAP-03)

4.9.12 керівний орган НАТО з делегованими повноваженнями (*en: Delegated Tasking Authority; DTA, fr: autorité de tutelle déléguée; ATD*)

Підпорядкований орган, який уповноважений вищим керівним органом НАТО розробляти та схвалювати від його імені стандарти у конкретній сфері

(AAP-03)

4.9.13 ключова публікація (*en: keystone publication; fr: publication clé*)

Союзна спільна публікація, яка встановлює доктринальні основи для публікацій нижчих рівнів Ієрархії союзних спільних доктрин

(AAP-47)

Примітка. Ключові публікації схвалені одногосною згодою держав-членів НАТО

4.9.14 концепція (*en: concept; fr: conception*)

Узгоджені погляд чи ідея, зазвичай, викладені у вигляді документа, який надає настанови щодо різних функціональних сфер і може слугувати основою для розроблення політики

(AAP-47)

4.9.15 перевірка² (*en: review; fr: revision*)

Діяльність з перевіряння документа НАТО зі стандартизації на предмет визначення подальших з ним дій: залишення без змін; скасування; заміна прийнятними зовнішніми стандартами; передавання до цивільних організацій з розроблення стандартів; включення до іншого документа НАТО зі стандартизації; оновлення для усунення недоліків; перепризначення до іншої робочої групи чи передавання до іншого вищого керівного органу НАТО чи керівного органу НАТО з делегованими повноваженнями

(AAP-03)

4.9.16 пов'язаний зі стандартами документ; SRD (*en: standard-related document; fr: document lié aux normes*)

Документ НАТО зі стандартизації, метою якого є сприяння кращому розумінню та процесу запровадження одного або більше союзних стандартів (ААР-03)

Примітка. До пов'язаних зі стандартами документами відносять:

- а) настанови із запровадження;
- б) каталоги даних;
- в) керівництва користувачів;
- г) навчальний матеріал тощо

4.9.17 політика (*en: policy; fr: politique*)

Узгоджені принципи, підходи та загальні цілі, які викладені у вигляді документа, метою якого є скерування на досягнення конкретних результатів (ААР-47)

Примітка 1. В НАТО політика, як правило, розробляється на основі заданої концепції.

Примітка 2. Також може розроблятися план реалізації політики

4.9.18 проєкт на стадії вивчення (*en: study draft; fr: projet à l'étude*)

Проект документа НАТО зі стандартизації, який знаходиться на стадії розроблення робочою групою (ААР-47)

4.9.19 процес стандартизації НАТО (*en: NATO standardization process; fr: processus de normalisation OTAN*)

Послідовність заходів, що складаються з визначення та схвалення вимог зі стандартизації, складання відповідних завдань зі стандартизації, розроблення документів НАТО зі стандартизації, подальшої їх ратифікації або затвердження, запровадження чи прийняття та утримування протягом всього життєвого циклу або вилучення із застосування (ААР-03)

4.9.20 ратифікація (*en: ratification; fr: ratification*)

Визначення державою-членом НАТО своєї позиції щодо запровадження Угоди НАТО зі стандартизації (ААР-03)

4.9.21 ратифікаційний проєкт (*en: ratification draft; fr: projet de ratification*)

Проект угоди НАТО зі стандартизації, поданий державам-членам Альянсу на ратифікацію (ААР-47)

Примітка. Держави-партнери НАТО також мають право на надання застережень

4.9.22 рекомендація НАТО зі стандартизації; STANREC (*en: NATO standardization recommendation; fr: recommandation de normalisation OTAN*)

Добровільний документ НАТО зі стандартизації, який використовують виключно в матеріальній сфері і пропонують використовувати один або декілька стандартів НАТО чи зовнішніх стандартів, що стосуються якоїсь специфічної, не пов'язаної із взаємосумісністю діяльності НАТО

(AAP-03)

4.9.23 союзна публікація (*en: Allied Publication; AP; fr: publication d'alliés*)

Найменування, яке надається стандартам НАТО і пов'язаним зі стандартами документам, які публікуються НАТО. Позначення публікації визначає її вид

(AAP-03).

Приклад:

AJP (Allied Joint Publication, Союзна спільна публікація), ATrainP (Allied Education and Training Publication, Союзна публікація з питань освіти та підготовки), ATP (Allied Tactical Publication, Союзна тактична публікація) тощо

4.9.24 союзна спільна публікація (*en: Allied Joint Publication; fr: publication unifiée d'alliés*)

Союзна публікація, яка містить доктрини, які призначені для застосування в операціях НАТО чи операціях під проводом НАТО, до яких залучається більш ніж один вид збройних сил

(AAP-47)

4.9.25 союзний стандарт (*en: Allied Standard; fr: norme interalliée*)

Стандарт, який розроблений або відібраний в рамках процесу стандартизації НАТО

(AAP-03)

4.9.26 стандарт НАТО (*en: NATO Standard; fr: norme d'OTAN*)

Стандарт, який розроблений, прийнятий та опублікований Організацією Північноатлантичного договору [2]

(AAP-03)

Примітка. Існує два типи стандартів НАТО:

- а) союзницька публікація;
- б) багатонаціональна публікація

4.9.27 стандартизація НАТО (*en: NATO standardization; fr: normalisation d'OTAN*)

Розроблення та запровадження процедур, проектних рішень та термінології в інтересах досягнення необхідного рівня взаємосумісності, який вимагається членами Альянсу, або з метою надання рекомендацій щодо багатонаціонального співробітництва з урахуванням корисних напрацювань
(AAP-03)

4.9.28 супроводжувач (*en: custodian; fr: pilote*)

Держава або орган НАТО, які добровільно запропонували себе та зобов'язані вищим керівним органом НАТО для управління та виконання завдання зі стандартизації
(AAP-03)

4.9.29 угода НАТО зі стандартизації; STANAG (*en: NATO standardization agreement; fr: accord de normalisation d'OTAN*)

Документ НАТО зі стандартизації, що визначає згоду держав-членів Альянсу обов'язково запровадити стандарт НАТО (повністю або частково, без або із застереженнями) з метою досягнення взаємосумісності
(AAP-03)

Примітка. STANAG не є міжнародним договором, як часто помилково вважають. Його можна віднести до міжнародного (регіонального) стандарту, оскільки рішення про ратифікацію STANAG готується та направляється стороні НАТО органами військової стандартизації держав-членів НАТО

4.9.30 узгоджений проєкт (*en: harmonization draft; fr: project harmonisé*)

Проект стандарту НАТО чи пов'язаного зі стандартами документ, який підготовлений до подання на ратифікацію
(AAP-47)

4.9.31 цивільний стандарт (*en: civil standard; fr: norme civile*)

Стандарт, який опублікований цивільним органом стандартизації і доступний для широкого загалу
(AAP-03)

Примітка. Цивільні стандарти розробляються, затверджуються та координуються цивільними організаціями з розроблення стандартів

Приклад:

ISO, IEC, EN, CENELEC, DIN, BSI, AFNOR, ASTM тощо.

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК (українська мова)

взаємозамінність	4.2.1
взаємосумісність	4.2.2
вид	4.6.1
видання нове	4.6.5
виконавець робіт із військової стандартизації	4.1.3
вимога зі стандартизації	4.9.2
відповідність призначеності (ОВТ)	4.2.3
група робоча	4.1.15
група робоча міжвідомча	4.1.7
довідник	4.3.2
додаток	4.9.4
доктрина	4.9.5
документ НАТО зі стандартизації	4.9.6
документ нормативний міжнародний з військової стандартизації	4.3.6
документ пов'язаний зі стандартами	4.9.16
доповнення	4.9.7
європейський стандарт	4.3.3
замовник робіт із військової стандартизації	4.1.4
запровадження	4.9.8
запровадження стандарту НАТО (стандарту у сфері оборони держави-члена НАТО)	4.1.5
запровадження стандарту у сфері оборони держави-члена НАТО	4.1.5
застереження	4.9.9
застосування нормативного документа з військової стандартизації	4.7.1
застосування непряме нормативного документа з військової стандартизації	4.7.2
застосування пряме міжнародного, регіонального військового стандарту	4.7.4
зміна	4.6.2; 4.9.10
зміст технічний	4.6.13
каталог	4.3.4
консенсус	4.6.4
концепція	4.9.14
об'єкт військової стандартизації	4.1.9
орган військової стандартизації	4.1.11
орган керівний вищий НАТО	4.9.3
орган керівний з делегованими повноваженнями НАТО	4.9.12

організація з військової стандартизації	4.1.12
перевидання	4.6.7
перевірка	4.6.6, 4.9.15
перегляд	4.6.8
політика	4.9.17
поправка	4.6.9
посилання датоване	4.8.1
посилання загальне	4.8.2
посилання зі сталою ідентифікацією	4.8.1
посилання на стандарти військові (в нормативно-правових актах)	4.8.5
посилання недатоване	4.8.3
посилання зі змінною ідентифікацією	4.8.3
принцип зворотності	4.6.10
прийняття міжнародного, регіонального військового стандарту	4.7.3
програма робіт з військової стандартизації	4.6.11
проект на стадії вивчення	4.9.18
проект узгоджений	4.9.30
процес військової стандартизації	4.1.13
процес стандартизації НАТО	4.9.19
публікація багатонаціональна	4.9.1
публікація ключова	4.9.13
публікація союзна	4.9.23
публікація союзна спільна	4.9.24
ратифікаційний проєкт	4.9.21
ратифікація	4.9.20
рекомендація НАТО зі стандартизації	4.9.22
симпліфікація	4.2.4
система військової стандартизації	4.1.16
словник спеціальних термінів: глосарій	4.3.13
словник термінів	4.3.12
слово ключове	4.6.3
стандарт військовий	4.3.1
стандарт військовий на методи випробування	4.4.1
стандарт військовий на послугу	4.4.2
стандарт військовий на предмети постачання	4.4.3
стандарт військовий на процес	4.4.4
стандарт військовий на сумісність	4.4.5
стандарт військовий обов'язковий	4.8.4
стандарт військовий основоположний	4.4.7
стандарт військовий регіональний	4.3.10
стандарт військовий термінологічний	4.4.6
стандарт військовий узгоджений односторонньо	4.5.6

стандарт зовнішній	4.9.11
стандарт міждержавний	4.3.5
стандарт міжнародний	4.3.7
стандарт НАТО	4.9.26
стандарт національний	4.3.8
стандарт регіональний	4.3.11
стандарт союзний	4.9.25
стандарт у сфері оборони	4.3.15
стандарт цивільний	4.9.31
стандарти військові гармонізовані	4.5.2
стандарти військові згармонізовані	4.5.2
стандарти військові згармонізовані багатосторонньо	4.5.1
стандарти військові згармонізовані двосторонньо	4.5.3
стандарти військові згармонізовані міжнародно	4.5.5
стандарти військові згармонізовані регіонально	4.5.8
стандарти військові ідентичні	4.5.4
стандарти військові порівнювані	4.5.7
стандарти військові уніфіковані	4.5.9
стандартизація адміністративна	4.1.1
стандартизація військова	4.1.2
стандартизація військова міжнародна	4.1.8
стандартизація військова регіональна	4.1.14
стандартизація матеріальна	4.1.6
стандартизація НАТО	4.9.27
стандартизація оперативна	4.1.10
строк дії нормативного документу з військової стандартизації	4.6.14
строк чинності нормативного документу з військової стандартизації	4.6.14
структура	4.6.15
сфера військової стандартизації	4.1.17
сумісність	4.2.5
супроводжувач	4.9.28
тема військової стандартизації	4.6.12
типізація	4.2.6
угода НАТО зі стандартизації	4.9.29
уніфікація	4.2.7
уніфікованість	4.2.8

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК (англійська мова)

administrative standardization	4.1.1
adoption of an international regional military standard	4.7.3
Allied Joint Publication	4.9.24
Allied Publication	4.9.23
Allied Standard	4.9.25
amendment	4.6.2; 4.9.10
annex	4.9.4
AP	4.9.23
appendix	4.9.7
application of a normative document on military standardization	4.7.1
basic military standard	4.4.7
bilaterally harmonized military standards	4.5.3
catalogue	4.3.4
civil standard	4.9.31
commonality	4.2.8
comparable military standards	4.5.7
compatibility	4.2.5
concept	4.9.14
consensus	4.6.4
correction	4.6.9
custodian	4.9.28
dated reference (to military standards)	4.8.1
defence standard	4.3.15
DTA	4.9.12
Delegated Tasking Authority	4.9.12
direct application of international regional military standard	4.7.4
doctrine	4.9.5
European standard	4.3.3
field of military standardization	4.1.17
fitness for purpose	4.2.3
general reference (to military standards)	4.8.2
glossary	4.3.13
identical military standards	4.5.4
implementation	4.9.8
indirect application of a normative document on military standardization	4.7.2
interchangeability	4.2.1
international military standardization	4.1.7

internationally harmonized military standards	4.5.5
interface military standard	4.4.5
international normative document on military standardization	4.3.6
international standard	4.3.7
interoperability	4.2.2
interstate standard	4.3.5
harmonized draft	4.9.30
harmonized military standards	4.5.2
keystone publication	4.9.13
keyword	4.6.3
mandatory military standard	4.8.4
materiel standardization	4.1.5
military standard	4.3.1
military standard on items of supply	4.4.3
military standards developing organization	4.1.12
military standardization	4.1.2
military standardization body	4.1.10
military standardization process	4.1.13
military standardization programme	4.6.11
military standardization project	4.6.12
military standardization system	4.1.16
multilaterally harmonized military standards	4.5.1
Multinational Publication	4.9.1
MP	4.9.1
national standard	4.3.8
NATO standard	4.9.26
NATO standardization	4.9.27
NATO standardization agreement	4.9.29
NATO standardization document	4.9.6
NATO standardization process	4.9.19
NATO standardization recommendation	4.9.22
new edition	4.6.5
Non-NATO standard	4.9.11
normative document on military standardization	4.3.9
operational standardization	4.1.9
period of validity	4.6.14
policy	4.9.17
process military standard	4.4.4
ratification	4.9.20
ratification draft	4.9.21
reference to military standards (in regulations)	4.8.5
reference work	4.3.2

regionally harmonized military standards	4.5.8
regional military standard	4.3.10
regional military standardization	4.1.14
regional standard	4.3.11
reprint	4.6.7
reservation	4.9.9
review	4.6.6; 4.9.15
revision	4.6.8
service military standard	4.4.2
simplification	4.2.4
SRD	4.9.16
standard-related document	4.9.16
standardization requirement	4.9.2
STANAG	4.9.29
STANREC	4.9.22
structure	4.6.15
study draft	4.9.18
subject of military standardization	4.1.8
TA	4.9.3
Tasking Authority	4.9.3
technical content	4.6.13
terminology military standard	4.4.6
testing military standard	4.4.1
type	4.6.1
type design practice	4.2.6
undated reference (to military standards)	4.8.3
unification	4.2.7
unified military standards	4.5.9
unilaterally harmonized military standard	4.5.6
vice versa principle	4.6.10
vocabulary	4.3.12
working group	4.1.15

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК (французька мова)

accord de normalisation d'OTAN	4.9.29
amendement	4.6.2; 4.9.10
annexe	4.9.4
appendix	4.9.7
application d'un document normatif de normalisation militaire	4.7.1
application directe d'une norme internationale, regionale militaire	4.7.4
application indirecte d'un document normatif de normalisation militaire	4.7.2
aptitude à l'emploi	4.2.3
autorité de normalisation militaire	4.1.10
autorité de tutelle déléguées	4.9.12
autorité responsable	4.9.3
catalogue	4.3.4
communauté	4.2.8
compabilité	4.7.5
consensus	4.6.4
conception	4.9.14
contenu technique	4.6.13
correction	4.6.9
doctrine	4.9.5
document de normalisation de l'OTAN	4.9.6
document lié aux normes	4.9.16
document normatif de normalisation militaire	4.3.9
document normatif international de normalisation militaire	4.3.6
domaine de la normalisation militaire	4.1.17
édition nouvelle	4.6.5
exigence de normalisation	4.9.2
glossarie	4.3.13
groupe de travail	4.1.15
implementation	4.9.8
interchangeabilité	4.2.1
interopérabilité	4.2.2
mot clé	4.6.3
norme civile	4.9.31
norme de défense	4.3.15
norme d'Etat	4.3.5
norme européenne	4.3.3

norme interalliée	4.9.25
norme internationale	4.3.7
norme militaire	4.3.1
norme militaire alignée unilatéralement	4.5.6
norme militaire aux objets de livraison	4.4.3
normes militaires comparables	4.5.7
norme militaire de base	4.4.7
norme militaire de compabilité	4.4.5
norme militaire d'essai	4.4.1
norme militaire de service	4.4.2
norme militaire de processus	4.4.4
normes militaires harmonisées	4.5.2
normes militaires harmonisées au niveau international	4.5.5
normes militaires harmonisées au niveau régional	4.5.8
normes militaires harmonisées bilatéralement	4.5.3
normes militaires harmonisées multilatéralement	4.5.1
normes militaires identiques	4.5.4
norme militaire obligatoire	4.8.4
norme militaire régionale	4.3.10
norme militaire terminologique	4.4.6
normes militaires unifiées	4.5.9
norme nationale	4.3.8
norme non OTAN	4.9.11
norme d'OTAN	4.9.26
norme régionale	4.3.11
normalisation administrative	4.1.1
normalisation d'OTAN	4.9.27
normalisation matérielle	4.1.5
normalisation militaire	4.1.2
normalisation militaire internationale	4.1.7
normalisation militaire régionale	4.1.14
normalisation opérationnelle	4.1.9
organization pour le développement de normalisation militaire	4.1.12
ouvrage de référence	4.3.2
période de validité	4.6.14
pilote	4.9.28
politique	4.9.17
principe vice versa	4.6.10
processus de normalisation militaire	4.1.13
processus de normalisation OTAN	4.9.19
programme de normalisation militaire	4.6.11
projet à l'étude	4.9.18
projet de normalisation militaire	4.6.12

project harmonisé	4.9.30
project de ratification	4.9.21
publication clé	4.9.13
publication d'alliés	4.9.24
publication multinationale	4.9.1
ratification	4.9.20
recommandation de normalisation OTAN	4.9.22
réexamen	4.6.6
référence aux normes militaires (dans la réglementation)	4.8.5
référence datée (aux normes militaire)	4.8.1
référence générale (aux normes militaires)	4.8.2
référence non datée (aux normes militaires)	4.8.3
réimpression	4.6.7
reprise d'une norme internationale, regionale militaire	4.7.3
reservation	4.9.9
révision	4.6.8;
	4.9.15
simplification	4.2.4
structure	4.6.15
sujet de normalisation militaire	4.1.8
système de normalisation militaire	4.1.16
type	4.6.1
typification	4.2.6
unification	4.2.7
vocabulaire	4.3.12

Бібліографія

1. Закон України “Про стандартизацію”;
2. Закон України “Про оборону України”;
3. Закон України “Про державне оборонне замовлення”;
4. Закон України “Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання”;
5. Закон України “Про правовий режим майна у Збройних Силах України”;
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 449 “Про затвердження Порядку складання єдиного наскрізного плану створення зразка (системи, комплексу) озброєння, військової і спеціальної техніки”;
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.08.2000 № 1225 “Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах”;
8. Наказ Міністерства оборони України від 24.02.2020 № 56 “Про питання військової стандартизації”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 05.03.2020 за №№ 240/34523, 241/34524;
9. Наказ Служби безпеки України від 12.08.2005 № 440 “Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю”, затвердженого в Міністерстві юстиції України від 17.08.2005 № 902/11182;
10. ДСТУ 1.5-2015 “Правила розроблення. Викладання та оформлення національних нормативних документів”;
11. ДСТУ ISO 10241-1:2018 (ISO 10241-1:2011, IDT) “Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні понятті та приклади подання”.

Ключові слова: військовий стандарт, військова стандартизація, нормативний документ з військової стандартизації, види військових стандартів гармонізація, стандарт НАТО

Офіцер відділу військової стандартизації
майор

Дмитро ЧУЙКОВ

Начальник юридичної служби – помічник начальника Управління
полковник юстиції

Олександр КУЧМЄЄВ

Керівник розробки:

Начальник відділу військової стандартизації
полковник

Руслан ДОВЖЕНКО

